

[Nationaal vlindertelweekend zaterdag 5/8 & zondag 6/8/2017: impressies uit onze vlindertuin.](#)

[Inleiding](#)

Ook dit jaar hebben we onze gezinsvakantie aan zee met 2 dagen ingekort omwille van het vlindertelweekend. De weersomstandigheden kondigden zich nochtans niet al te gunstig aan, maar dit laat mij niet afschrikken. Zaterdags overwegend bewolking met kans op wat neerslag en een eerder droge meer zonnige dag op zondag weliswaar met temperaturen net boven de 20 °C.

Naar goede gewoonte stap ik zowel zaterdag als zondag elk uur een telronde. Tussendoor verwerk ik mijn foto's, vul mijn spreadsheet aan en noteer ik interessante wetenswaardigheden. En zo vliegen de uren voorbij...

[Zaterdag 5/8/2017](#)

Omwille van de lage temperatuur kwamen de vlinders eerder schoorvoetend tevoorschijn. Nochtans was ik al van bij de start van mijn 1e telling om 8.30 uur goed geluimd: ik ontdekte een 60-tal rupsjes van dagpauwoog op brandnetels achter ons materiaalokot. Dit was al jaren geleden maar ze zijn dit jaar zeer talrijk aanwezig. Toch wel opvallend: deze brandnetels staan er maar magertjes en beschaduwd bij in vergelijking met de zeer fors zonbeschenen planten enkele meters verder in ons kippenkot...

De kleine muntvlindertjes tekenden al van in het begin present en concentreren zich steeds rond kattenkruid en wilde marjolein. Om 10.00 uur was temperatuur al gestegen tot 18 °C en kwam, niet onverwacht, een 1e verse atalanta zich opwarmen op de witte bloembollen van hortentia Annabelle. Vrij snel volgden 2 zandoogjes: zowel een mannetje oranje zandoogje als een sterk afgevlogen bont zandoogje begonnen te bekvechten. Ze eisten allebei het kleine zonnige territorium op in de achtertuin met een zeer aangenaam microklimaat.

Om 11.00 uur begon het echt op gang te komen omdat de temperatuur graadje na graadje bleef stijgen. En om 12.00 uur had ik reeds 11 verschillende soorten genoteerd met het muntvlindertje als koploper (10 exemplaren) gevolgd door gehakkelde aurelia (8 exemplaren - "goe bezig dit jaar") en atalanta (5 exemplaren). De oranje zandoogjes zetten hun positieve trend van dit jaar verder en zowel een mannetje als vrouwtje lieten zich bij elke telronde opmerken. Ook elders zijn er dit jaar

Macintosh HD:Users:brigittevanpassel:Library:Containers:com.apple.mail:Data:Library:Mail Downloads:BE74E191-5596-44C6-8061-58E95C0556D1:Vlindertelweekend 2017 algemene impressies.docx

opvallend meer wat zich ook in onze vlindertuin weerspiegelt. Zon en wolken wisselden elkaar wel vrij snel af maar om 12.30 uur begon het plots volledig te overtrekken met een forse regenbui tot gevolg. Op slag waren alle vlinders weg en daalde de temperatuur in snel tempo met 3 °C tot 19 °C. Toen de hemelsluizen dichtgingen vloog vanop de buddleia een opgeschrikt klein geaderd witje tussen de regendruppels weg. Ook een kolibrievlindertje had zich niet laten afschrikken en lurkte lustig, maar wel snel, nectar aan de buddleia.

Om 14.00 uur verscheen er terug een klein streepje blauwe lucht en de zon deed een schuchtere poging om terug door te breken met een terugkeer van de vlinders. Een zeer grote verse en kraaknette atalanta trok mijn aandacht; het is alsof die nog maar net uit zijn cocon gebroken was en liet zich graag bewonderen. Al naar gelang de inval van de zon zag ik af en toe zelfs een klein beetje weerschijn op de zwarte vleugelpunt van de voorvleugels. Wie ook altijd van de partij is zijn enkele hoornaars die constant rond en tussen de nectarplanten laveren in de hoop een insect te kunnen verschalken.

Omstreeks 15.00 uur kwam het mooiste moment: een boomblauwtje fladderde rond bolklimop. Ik heb ze ongeveer 30 min geobserveerd: ze was druk in de weer om geschikte plaatsjes te zoeken voor eiafzet. Zeer nauwkeurig én minutieus draaide en keerde ze in het rond bovenop elke bloemknop. Zowel met beide voelsprietjes als met het achterlijfje werd zeer zorgvuldig de hele bloemknop eerst vakkundig afgetast. Hierna werd één witachtig eitje afgezet dat zeer zorgvuldig tussen elke bloemknop verstopt werd. Bijna onzichtbaar geworden voor het blote oog. Volgens hetzelfde scenario heeft ze ongeveer 10 eitjes afgezet. Dat is genieten!

In de late namiddag is een hageheld enkele keren met zijn typisch grillige vlucht rond mij gevlogen. Tevens wordt de kans ook groter om een eikenpage te kunnen spotten. Om 17.00 uur heb ik ongeveer 10 min onze Amerikaanse eik vanuit mijn ligzetel in het oog gehouden. En ja , op een zonnig en bijna windstil moment heb ik 2 keer een solovluchtje kunnen waarnemen.

Hierna begonnen de vlinders langzaam maar zeker een slaapplek te zoeken. In onze vlindertuin is immers keuze genoeg. Zo zag ik af en toe een atalanta in onze krenteboompjes mee met de zon hoger klimmen. De vlinderbuikjes zijn gevuld met nectar en ze hebben hun rust voor vandaag verdiend. Een laatste telling om 19.00 uur was vlinderloos. Geen zon meer en dreigende regenwolken begonnen terug te overheersen. Als er nog stof was, werd het nogmaals geblust met hemelwater...

Al bij al zeker geen topdag: de weergoden hebben het rond de middag toch wel laten afweten met een forse regenbui. Hierna is het voor de rest van de dag toch niet helemaal meer goed gekomen. Ik heb toch 14 verschillende soorten kunnen aankruisen met een algemeen totaal van 46 vlinders.

[Zondag 6 /8/2017](#)

Een veelbelovende dag met een staalblauwe hemel en een prachtige ochtendzon. Amper een zuchtje wind. De ochtendzon heeft goud in de mond: naar verwachting waren enkele atalanta's en een verse distelvlinder om 9.00 uur al van de partij op de zonnigste plekken. Alhoewel het nog maar 13 °C was, wees een thermometer in de achtertuin met een zonnig hoekje microklimaat toch al 27 °C aan. En een uurtje later zelfs al 33 °C. En of de vlinders dit weten!

Macintosh HD:Users:brigittevanpassel:Library:Containers:com.apple.mail:Data:Library:Mail Downloads:BE74E191-5596-44C6-8061-58E95C0556D1:Vlindertelweekend 2017 algemene impressies.docx

Langs de straatkant kon ik in de ochtendzon toch ook al 2 eikenpages spotten met een kort vluchtje: eentje bovenaan en de andere halfweg onze solitaire Amerikaanse eik. Niet alleen in de avondzon, maar ook in de ochtendzon vind ik de kans groter om ze te kunnen waarnemen.

Net als gisteren heb ik op de brandnetels achter ons materiaalpot opnieuw een nestje van 15 piepkleine rupsjes dagpauwoog ontdekt. In de namiddag zijn ze naar boven gekropen om gezamenlijk een zonnebadje te nemen.

2 mannetjes oranje zandoogje patrouilleerden in de loop van de dag heel regelmatig elk in hun eigen kleine territorium. De ene in de voortuin rond kattenkruid en de andere in de achtertuin rond koninginnekruid. Zelfs atalanta's werden achternagezeten en verjaagd.

Een boomblauwtje verkende eerder kortstondig opnieuw enkele bloemknoppen van dezelfde bolklimop, maar dit keer geen eiafzet. Het bleef bij een verdienstelijke poging...

Na de middag kwamen er stilaan meer wolken opzetten waardoor de zon af en toe verdween en wakkerde de wind ook stilaan aan. Ons windmolentje begon steeds sneller te draaien. Als gevolg hiervan viel niet alleen het aantal soorten terug, maar ook het aantal per soort. Gelukkig had ik ondertussen wel al 2 nieuwkomers mogen verwelkomen: groot koolwitje en een kakelvers bruin blauwtje (tevens mijn 1e waarneming dit jaar).

Naarmate de namiddag vorderde bleef de bewolking vrij hardnekkig wat toch wel een negatief impact had op de vlinders. En op het einde waren het enkel nog de dagactieve muntvlindertjes die nog te zien waren zij het wel met iets minder in aantal. Ook heb ik nog een vruchteloze poging ondernomen om eikenpages te spotten. Maar allicht omwille van de toch wel vrij constante wind in combinatie met minder zon, hebben ze zich niet meer laten opmerken. Het is wel droog gebleven.

Als afsluiter ging een eenzame atalanta om 19.00 uur nog vlug wat nectar zuigen op een buddleia om vervolgens tussen het struikgewas te verdwijnen in afwachting van een nieuwe zonnige dag.

In mijn binnenste had ik stilletjes gehoopt om de zeldzame keizersmantels terug te mogen begroeten. De laatste weken heb ik immers tot 6 keer toe een zwervend exemplaar op onze buddleia's gespot (zowel mannetje als vrouwtje)! Maar ze komen natuurlijk niet op afroep...

Besluit

Algemene conclusie: dit jaar zijn er minder vlinders geteld. Door het warme voorjaar zijn de meeste soorten veel vroeger beginnen vliegen waardoor hun hoogtepunt al voorbij was. Maar een uitmuntend vlindertelweekend of niet, onze vlindertuin blijft hoe dan ook met kop en schouders boven het Vlaams en Nederlands gemiddelde uitsteken dankzij de specifieke vlindervriendelijke inrichting.

Moraal van het verhaal: als je goed zorgt voor vlinders, toch één van onze belangrijkste graadmeters van het milieu, belonen ze je altijd met hun talrijke en kleurige aanwezigheid. Dit is volop genieten aan je eigen achterdeur in je eigen natuureservaatje! Ook dit jaar zijn mijn batterijen hierdoor weer eens volledig opgeladen.

Macintosh HD:Users:brigittevanpassel:Library:Containers:com.apple.mail:Data:Library:Mail Downloads:BE74E191-5596-44C6-8061-58E95C0556D1:Vlindertelweekend 2017 algemene impressies.docx

Voor mezelf had ik de atalanta als favoriet vooruitgeschoven en mijn pronostiek is grotendeels uitgekomen. Zowel in Nederland als in onze vlindertuin is hij net als vorig jaar primus geworden, maar in Vlaanderen heeft het klein koolwitje hem op de streep gevloerd.

Cijfermatig:

Onze vlindertuin:	16 verschillende soorten - totaal 53 exemplaren.
Gemiddelde Vlaamse tuin:	4 verschillende soorten - totaal 6 exemplaren.
Gemiddelde Nederlandse tuin:	4 verschillende soorten - totaal 9 exemplaren.